

5.SINIF

OKUMA BECERİLERİ
CEVAP ANAHTARI

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

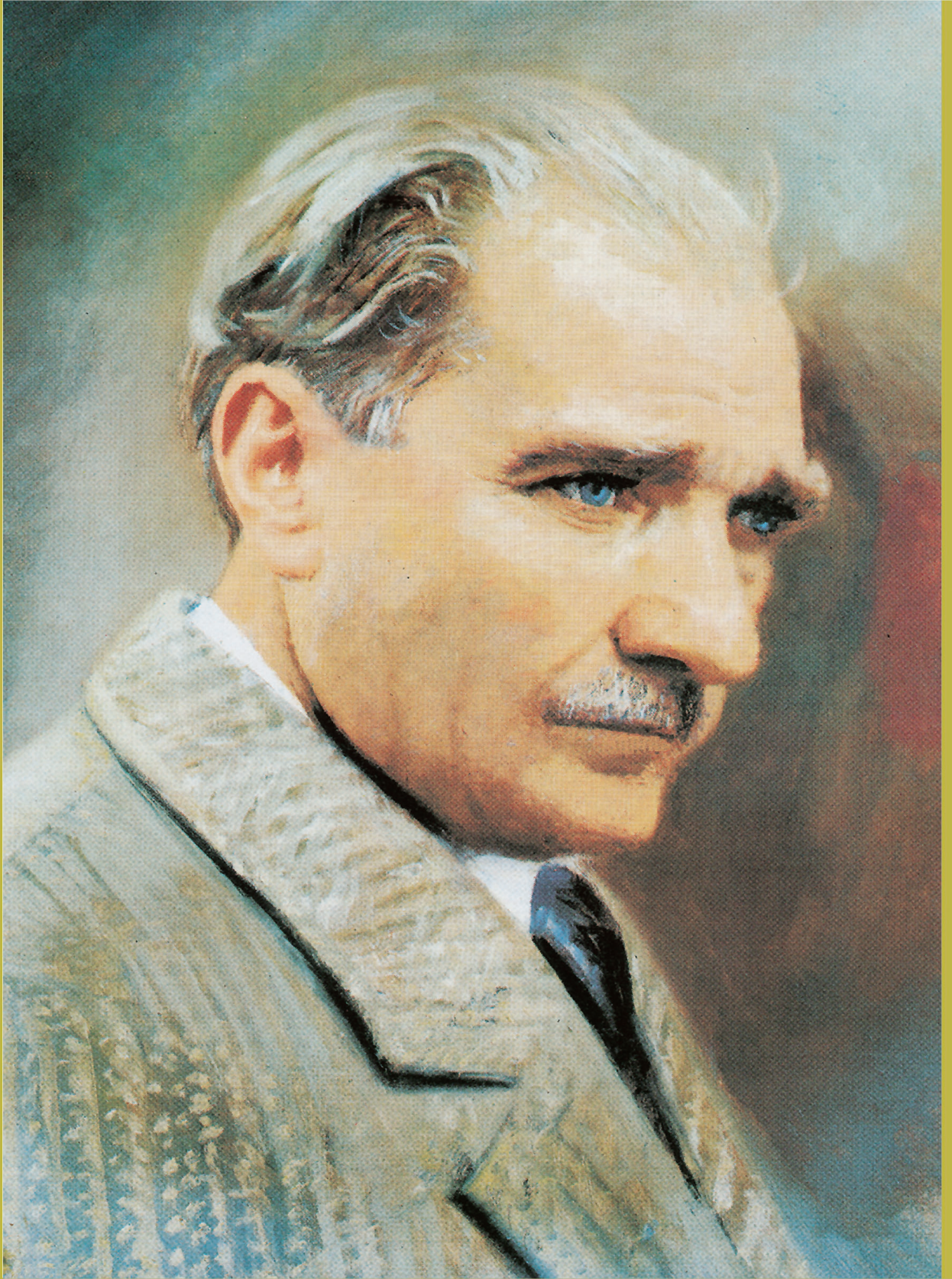
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

NEŞET ERTAŞ

1. Neşet Ertaş'ın saz çalıp türkü söylemeye başlamasında babasının dışında ne etkili olmuş olabilir? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: “Neşet Ertaş'ın saz çalıp türkü söylemeye başlamasında, müziğe karşı olan ilgisinin çocukken başlaması/müziği sevmesi etkili olmuş olabilir.” ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Müziği çok sevmesi etkili olmuştur.

- Çocukken başlayan müzik sevgisi etkili olmuş olabilir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

2. Neşet Ertaş'ın, metinde altı çizilerek verilen “yorumcu” kelimesiyle anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir sanat eserinin farklı anlamlarda anlaşılmasını sağlamak

B) Bir müzik parçasını kendine özgü bir hassasiyet ve yöntemle söylemek

C) Bir yazının veya sözün anlaşılması güç olan yönlerini açıklığa kavuşturmak

D) Bir sanat eserini benzerleri gibi düzenlemek

3. Neşet Ertaş kendisini neyin “yeni bir yorumcusu” olarak kabul etmektedir? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: “Anadolu’daki en olgun seviyesine erişen Türkmen/Abdal (gezgin derviş) müzik birikiminin yeni yorumcusu olarak görmektedir/kabul etmektedir.” ifadesi ve bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Neşet Ertaş, kendisini Türkmen/Abdal müzik kültürünün yeni yorumcusu olarak görmektedir.

- Neşet Ertaş, kendisini Anadolu’daki Türkmen/Abdal müziğini farklı yorumlayan bir sanatçı olarak kabul etmektedir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

4. Neşet Ertaş’ın yurt içinde ve yurt dışında tanıttığı müziğimizin özelliği nedir? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: “Mahallî/yöresel özellikler taşımasıdır.” ifadesi ya da bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Mahallîdir./Mahallî olmasıdır.

- Yöreseldir./Yöresel olmasıdır.

- Yoğun yöresel özellikler ile donanmış olmasıdır.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

5. Neşet Ertaş'ın sanat hayatında babasının etkisi nedir? Bu etkiyi, metinden bir örnekle destekleyerek yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: Sorunun iki bölümüne de verilen tam cevaplar kabul edilir:

“Babası Muharrem Ertaş'ın, ona müziği/türküleri/türkü söylemeyi sevdirmesi ve bu alanda onun yetişmesini sağlayarak örnek/rol model olmasıdır. Babası, oğlunu daha çocukken düğünlere götürüp ona saz çalmasını ve türkü söylemesini öğretmiştir.

Örnek cevap:

- Babasının ona mesleğinde örnek olmasıdır./Mesleğinin inceliklerini babası Muharrem Ertaş'tan öğrenmesidir.

- Babasının ona düğünlerde kendi mesleğinin inceliklerini uygulamalı olarak öğretmesidir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

6. Neşet Ertaş, ilk albümünü babasına ait “Neden Garip Garip Ötersin Bülbül?” türküsüyle çıkarmıştır. Bunun nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Neşet Ertaş'ın iyi bir türkü yorumcusu olması

B) Türkülere olan yoğun ilgisi ve sevgisi

C) Babasına olan vefa borcunu ödeme isteği

D) Küçüklüğünden beri telli çalgılara olan ilgisi

7. Neşet Ertaş'ı Almanya'da uzun süre kalmaya iten nedenler hangileridir?

Uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz.

- ☒ Sanatıyla ilgili çalışmaları
☐ TRT Radyoesindeki görevi
☒ Çocuklarının eğitimi
☐ Yeni albüm çıkarma isteği
☐ Türkülerini kendine özgü söylemesi

1-Kabul edilebilir cevap: İki doğru seçeneğin işaretlendiği cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru seçeneklerin dışında işaretlemenin yapıldığı veya doğru olan seçeneklerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

8. İTÜ Devlet Konservatuvarının ve UNESCO'nun Neşet Ertaş'ı ödüllendirmesi aşağıdakilerden hangisinin ifadesi olamaz?

- A) Yaşayan insan hazinelerimizin korunması gerekliliğinin
 B) Onun türkülerinin kültürel mirasımızın seçkin örnekleri olduğunun
 C) Onun, türkülerini üretirken ve söylerken farklı müzik aletlerini kullanmasının
 D) Onun sanatına hem yurt içinde hem yurt dışında değer verildiğinin

9. 1938 yılında kaybettiğimiz Neşet Ertaş için “Bozkırın Tezenesi (telli çalgıları çalmaya yarayan alet)” unvanı da kullanılmıştır. Ona bu unvanın verilmesinin nedeni ne olabilir? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: “Bozkır diye de anılan, Orta ve Güney Anadolu bölgesine ait bir türkü ezgisini yani bozlakları kendisine özgü yorumuyla okumaya çalıştığı için “Bozkırın Tezenesi” denilmiş olabilir.” ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- İç Anadolu Bölgesi’nin/Bozkır diye adlandırılan bölgenin yani Neşet Ertaş’ın yaşadığı, türkülerini söylediği bölgenin özelliklerini kendine özgü ve samimi şekilde söylediği için denilmiş olabilir.

- Bozkırın bozlak denilen türkülerini kendi yorumuyla söylediği için demiş olabilirler.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

10. Metinden Neşet Ertaş ile ilgili neler öğrendiniz?

Uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz.

Metinden Öğrenilen Bilgiler	
Doğduğu yeri	x
Sanatıyla ilgili faaliyetleri	x
Annesi ve kardeşleri ile ilgili bilgileri	
Sanatında gösterdiği başarı ve aldığı ödülleri	x
Çıkardığı albümlerin sayısını	

1-Kabul edilebilir cevap: Tablodaki tüm doğru işaretlemelerin yapıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Tablodaki doğru bölümlerin dışında işaretlemenin yapıldığı veya doğru bölümlerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

11. İkinci metinde verilen şiir, Neşet Ertaş'a ait bir türkünün sözleridir. Muzaffer Sarısözen'in düşünceleri ve şiirden hareketle Neşet Ertaş ile ilgili aşağıdakilerden hangileri söylenebilir?

Uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz

Daha çok bozlak türünde türküler çalıp söylemiştir.	x
Türkülerinde halk arasında anlatılan hikâyelerden esinlenmiştir.	
Kullandığı takma ad, hayatta çektiği acıları ve sıkıntıları temsil etmiştir.	x
Şiirde, hayatında yaşadığı bir hüznü dile getirmiştir.	x
Şiirlerinde dile getirdiği duygular, insanlara tanıdık geldiği için türküleri halk tarafından beğenilmiştir.	x

1-Kabul edilebilir cevap: Tablodaki tüm doğru işaretlemelerin yapıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru seçeneklerle birlikte işaretlemelerin yapıldığı ya da doğru seçeneklerin dışında işaretlemelerin yapıldığı veya tabloda hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

12. İkinci metinde Neşet Ertaş'ın, şiirlerinde "Garip" mahlasını (takma adını) kullanmasıyla kişilik özellikleri arasında bir ilişki kurulmuştur. Buna göre onun kişilik özelliği için ne söylenebilir? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: "Alçak gönüllü bir kişiliğe sahiptir." ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Alçak gönüllü bir insandır/sanatçıdır.
- Gösterişi sevmeyen biridir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

meb.gov.tr

Ölçme, Değerlendirme
ve Sınav Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

5.SINIF

OKUMA BECERİLERİ
CEVAP ANAHTARI